

Jouw toekomst in Wijk bij Duurstede

Laat iedereen vrij,
maar niemand vallen.

Verkiezingsprogramma 2022-2026

D66
wijk bij duurstede

Samenvatting

Weinig tijd? Lees hier de samenvatting van onze standpunten. Dit is wat D66 gaat betekenen voor jouw toekomst in de gemeente Wijk bij Duurstede:

Bouwen aan jouw toekomst

- 1.000 woningen bouwen tot 2030
- Betaalbare woningen bouwen, én die woningen betaalbaar houden
- 40% van nieuwe woningen worden sociale huur- en koopwoningen

Optimale kansen voor iedereen

- Een goede start voor kinderen, met de voorschool en onderwijs voor 0 tot 18 jaar
- Gezonde en duurzame schoolgebouwen
- Iedereen toegang tot sport en cultuur

Een duurzame leefomgeving

- Inzet op energiebesparing en zonne-energie
- Groen en klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte

Heb je een vraag over de standpunten van D66?

Stel je vraag via info@d66wijkbijduurstede.nl.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Bouwen aan jouw toekomst: wonen en werken	5
Een duurzame leefomgeving	9
Op weg naar een bereikbaar Wijk bij Duurstede	11
Onderwijs: optimale kansen voor iedereen	13
Aan het werk, met menselijke maat	16
Gezond samenleven in Wijk bij Duurstede	19
Ruimte voor verenigingen, bedrijven en initiatieven	21
Een veilig Wijk bij Duurstede	23
Toegankelijke lokale democratie	25

Inleiding

We komen uit een tijd van grote onzekerheid. Het coronavirus heeft grote invloed gehad op het leven van ons allemaal. Nu we langzaam de crisis achter ons laten, ligt er veel werk voor ons. Om ieder kind gelijke kansen te bieden op een mooie toekomst. Om iedereen een passende woning te bieden. Om onze leefomgeving te vergroenen. D66 wil werk maken van jouw toekomst in Cothen, Langbroek of Wijk bij Duurstede.

We vinden drie thema's de komende vier jaar extra belangrijk:

- Hoe bouwen we zo snel mogelijk passende woningen voor jongeren en andere woningzoekenden?
- Hoe zorgen we voor gelijke kansen voor ieder kind, door middel van het beste onderwijs?
- Hoe richten we onze gemeente groen en duurzaam in, zodat iedereen ervan profiteert?

Onze richtingwijzers

Ons verkiezingsprogramma bevat concrete resultaten die we willen bereiken. Er zullen echter altijd onverwachte uitdagingen op ons pad komen. Daarvoor hanteren we onze richtingwijzers. Zo weet je wat je stem op D66 waard is.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht van mensen. De gemeente moet je vrij laten om je leven vorm te geven zoals jij dat wil. Tegelijkertijd moet de gemeente er voor je zijn als je hulp nodig hebt. Niet om je leven over te nemen of voor je te organiseren, maar om je te helpen om - waar mogelijk - op eigen benen te staan.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

D66 wil klimaatverandering snel tegengaan. Het is belangrijk om een leefbare wereld door te geven aan toekomstige generaties. Klimaatverandering heeft bovendien vooral een negatieve invloed op het leven van mensen die minder te besteden hebben. We hebben daarom een verantwoordelijkheid om samen klimaatverandering tegen te gaan, om iedereen kans te bieden op een fijn leven in een groene wereld.

Denk en handel internationaal

Problemen houden niet op bij een gemeentegrens. D66 heeft een open houding naar de wereld. Samen kunnen we de problemen in onze wereld oplossen.

Beloon prestatie en deel de welvaart

D66 is voorstander van gelijke kansen voor iedereen. Ieder mens moet dezelfde kansen krijgen op een passende woning, goed onderwijs en een duurzame leefomgeving. Je eigen inspanning bepaalt vaak of je succes hebt in het leven. Inspanning moet worden beloond. Maar we hebben ook een verantwoordelijkheid om welvaart te delen, zodat kwetsbare of kansarme mensen kunnen meedoen aan onze samenleving.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

D66 vindt dat we onze grondrechten en waarden moeten verdedigen. Wij willen dat ieder mens, ongeacht achtergrond, overtuiging, geslacht of geaardheid, overal ter wereld vrij kan zijn om verschillend te zijn.

Bouwen aan jouw toekomst: wonen en werken

Wijk bij Duurstede heeft een groot aanbod aan mooie eengezinswoningen. Maar voor jongeren en ouderen zijn er nauwelijks geschikte huizen. Steeds vaker vertrekken jongeren uit onze gemeente. Dat versnelt de vergrijzing en gaat ten koste van de leefbaarheid. Daarnaast is er een enorm tekort aan betaalbare woningen in de regio Utrecht. Koophuizen zijn ongelooflijk duur en de wachttijden voor sociale huurwoningen zijn veel te lang. D66 wil daarom meer betaalbare woningen realiseren in Wijk bij Duurstede, vooral voor jongeren en ouderen.

Wat vindt D66?

We gaan 1.000 nieuwe huizen bouwen

Wij willen tot 2030 1.000 huizen bouwen. Vooral betaalbare woningen voor jongeren en starters, en gelijkvloerse woningen voor senioren. Hiermee zorgen we voor een goede doorstroming, waardoor er ook weer veel gezinswoningen vrijkomen. We bouwen op vrijkomende locaties binnen de drie kernen, en in de uitbreidingsgebieden De Geer 3 en eventueel Zuidwijk. Nieuwe wijken richten we groen, duurzaam en klimaatadaptief in. In de openbare ruimte geven we het goede voorbeeld, zodat inwoners en bedrijven het goede voorbeeld kunnen volgen.

Betaalbaar wonen voor starters

De prijzen van woningen zijn de afgelopen jaren enorm gestegen. Daardoor kunnen veel mensen geen huis meer kopen. D66 wil dat de gemeente Wijk bij Duurstede alles doet om nieuwe woningen betaalbaar te maken én te houden. We vinden dat alles bespreekbaar moet zijn om iedereen in staat te stellen een eigen huis te kunnen kopen. Denk bijvoorbeeld aan de zelf-woonplicht en het anti-speculatiebeding.

Terug naar volkshuisvesting

D66 merkt dat de woningmarkt niet goed werkt. De gemeente moet meer regie pakken. Passend wonen is een recht, geen markt. D66 is voor gemeentelijke volkshuisvesting waarbij betaalbaar, gevarieerd bouwen het hoofdbestanddeel is. We bouwen voor mensen, niet voor beleggers.

Meer sociale huurwoningen

D66 wil bij nieuwe woningbouwprogramma's 40% sociale huur- en/of sociale koopwoningen realiseren, én hiermee tempo maken. De lange wachtlijsten zijn de afgelopen jaren verder opgelopen, doordat er veel te weinig sociale woningen zijn gebouwd. We willen goede afspraken maken met Viveste en ook andere partijen uitnodigen om sociale huurwoningen te bouwen. Daarnaast laten we ontwikkelaars van dure woningen standaard een financiële bijdrage leveren aan een fonds voor sociale woningbouw.

Door Wijk, voor Wijk!

Inwoners die zelf woonplannen ontwikkelen, worden wat D66 betreft meer door de gemeente ondersteund. D66 steunt initiatieven voor nieuwe woonvormen zoals knarrenhofjes, meergeneratiewoningen en groepswonen van ouderen, zoals de Pepijnhof. Ons doel is dat minimaal 5% van de geplande woningen op deze manier wordt gerealiseerd.

Meer variatie: niet iedereen kan en wil een eengezinswoning kopen

D66 zet in op het vergroten van het aantal kleine woningen, appartementen en alternatieve woonvormen, zoals flexwoningen en tiny houses. Dit soort woningen zijn er op dit moment amper in Wijk bij Duurstede, terwijl zowel jongeren als senioren op zoek zijn naar deze betaalbare woningen. De komende vier jaar willen wij tenminste 50 van deze woningen realiseren. Hierbij zoeken wij naar creatieve oplossingen, zoals gecombineerde wooncomplexen met gelijkvloerse woningen voor ouderen en appartementen voor jongeren.

Hoger, hoger, hoger?

Nee. D66 is voor hoogbouw van maximaal 5 bouwlagen, niet hoger.

Duurzaam bouwen

Nieuwe wijken zijn energieneutraal, of liever nog energiepositief. Dit betekent dat bewoners zelf de energie opwekken die nodig is in het huis, of zelfs energie terug kunnen leveren. We bouwen circulair door bouwmaterialen waar mogelijk opnieuw te gebruiken. Daartoe stellen we richtlijnen op die iedere twee jaar volgens de nieuwste inzichten worden aangescherpt. Duurzaam bouwen betekent ook aandacht voor levensloopbestendige woningen, zodat woningen duurzaam worden gebruikt.

Wonen is meer dan een huis

Wij zijn voor een omgeving met mooie natuur en goede sport- en speelvoorzieningen. Daarom zetten wij in op groenstroken, groene daken en groene gevels. Op een Wijk bij Duurstede waar wonen, werken, vervoer en ontspanning gecombineerd worden. D66 is voor gemengde wijken, met variatie in leeftijden, inkomens en woonsoorten.

D66 is voor voorzieningen dichtbij de inwoners. Het beleid is er immers op gericht om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Dat stelt ook andere eisen aan (de bereikbaarheid van) voorzieningen zoals de dagelijkse boodschappen, huisartsenzorg en andere voorzieningen. D66 wil dus leefbare kernen en leefbare wijken met de meest belangrijke voorzieningen op loop of fietsafstand.

Citymarketing

We zijn trots op onze gemeente. Op het historische en bruisende Wijk bij Duurstede aan de Lek, de mooie dorpen Cothen en Langbroek en het schitterende buitengebied. Zoveel moois willen we graag behouden. En delen met toeristen. D66 wil de citymarketing uitbreiden, de kerk op de Markt betoverend verlichten en met het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden afspraken maken om hier gevonden topstukken incidenteel in Wijk bij Duurstede tentoon te stellen.

Bedrijven

Bedrijven zijn belangrijk voor de werkgelegenheid in onze gemeente. D66 pleit voor een gunstig vestigingsklimaat en een optimale invulling van de bedrijventerreinen.

Wat wil D66 bereiken?

Wonen voor iedereen

- D66 wil dat de gemeente alle middelen inzet om nieuwe woningen betaalbaar te maken én betaalbaar te houden. Alle middelen zijn bespreekbaar, zoals een zelfwoonplicht. We bouwen niet voor beleggers.
- D66 wil bij nieuwbouwprojecten 40% sociale huur- en/of sociale koopwoningen realiseren, én hiermee tempo maken. Zo ontstaat er voldoende ruimte voor jongeren, starters en ouderen. Ook zorgt dit voor meer doorstroming, zodat ook eengezinswoningen beschikbaar blijven.
- We vinden de bouw van De Geer 3 heel belangrijk. Met deze nieuwe woonwijk bieden we veel mensen een passende woning. D66 ziet graag dat De Geer 3 een gemengde wijk wordt, met voorzieningen, zoals scholen, en genoeg ruimte voor starters. Met een divers woningaanbod verbeteren we de leefbaarheid en vitaliteit.
- D66 steunt initiatieven voor nieuwe, creatieve woonvormen, zoals flexwoningen, tiny houses, knarrenhofjes, meergeneratiewoningen, groepswonen van ouderen, het ombouwen van lege bedrijfsruimte tot appartementen en gecombineerde wooncomplexen voor ouderen en jongeren.

Groene en klimaatadaptieve wijken

- D66 wil werk maken van groene wijken. Het uitgangspunt wordt groen en onverhard, tenzij.
- Nieuwe woonwijken richten we klimaatadaptief in, zodat de toekomstige bewoners gewapend zijn tegen hittestress, wateroverlast en droogte.

Ruimte voor bedrijvigheid

- D66 wil dat bedrijventerrein Broekweg optimaal ingevuld wordt.

Een duurzame leefomgeving

We willen allemaal wonen in een groene en gezonde omgeving. Tegelijkertijd staat de wereld in brand: de klimaatcrisis vraagt om rigoureuze maatregelen. D66 wil dat Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede groener, duurzamer en meer klimaatadaptief worden ingericht, en dat de gemeente zich maximaal inspant voor minder energieverbruik en meer duurzame energieopwekking.

Wat vindt D66?

Groene en duurzame leefomgeving

D66 wil dat de gemeente Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek en het buitengebied groen en duurzaam inricht. Dat is goed voor onszelf, de dieren en de natuur. We hebben schone, groene ruimte nodig voor onze gezondheid. D66 wil de kernen maximaal vergroenen. Dat maakt ze aantrekkelijker om te wonen, en zorgt ervoor dat inwoners gewapend zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. Met het goede voorbeeld van de gemeente willen we inwoners en bedrijven verleiden om hun terrein ook groener en duurzamer in te richten.

Allemaal doen we ons best om klimaatverandering tegen te gaan, en toch zullen we in de nabije toekomst te maken krijgen met wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen. Onze leefomgeving dient bestand te zijn tegen klimaatverandering. De gemeente moet zo snel mogelijk zorgen voor een klimaatadaptieve openbare ruimte. In nieuwe wijken is dit een eis, en in bestaande wijken sluiten we aan bij logische momenten om de openbare ruimte aan te pakken, bijvoorbeeld als er al vervanging van de straatinrichting gepland staat.

D66 wil buurt- en straatinitiatieven om een straat of buurt te vergroenen of klimaatadaptief in te richten, ondersteunen. De energie die aanwezig is bij inwoners moet maximaal gebruikt worden om een groenere gemeente te worden.

Energie

De energietransitie is nodig om klimaatverandering tegen te gaan, en een gezonde leefomgeving te creëren. Deze grote, complexe opgave vraagt om een verandering van de samenleving.

D66 wil focussen op:

1. Isoleren van woningen: een noodzakelijke stap voordat 'van het gas af' mogelijk wordt.
2. Terugdringen van het energieverbruik: wat je niet verbruikt, hoeft je ook niet op te wekken.
3. Duurzaam opwekken van energie: zoals zonne-energie.

De gemeente ondersteunt initiatieven van inwoners op het gebied van duurzame energie, zoals de EigenWijkse Energie Coöperatie. Daarmee helpen we waardevolle initiatieven om impact te hebben.

D66 wil verder met de gemeentelijke verduurzamingsregeling om huiseigenaren in staat te stellen hun huis te verduurzamen.

Duurzame agrarische bedrijven

Als landbouw en natuur samengaan, is dat goed voor zowel de landbouw als de natuur. Bovendien draagt dit bij aan een mooi en recreatief waardevol landschap. D66 wil dat de biodiversiteit op het boerenbedrijf wordt versterkt en een belangrijke rol speelt in de bedrijfsvoering. De gemeente denkt mee en ondersteunt om dit te bereiken. Wij bevorderen de lokale schaal: niets is mooier dan landwinkels, zodat mensen hun boodschappen vers van het land kunnen halen. Megastallen hebben wat D66 betreft geen plek in Wijk bij Duurstede.

Boscherwaarden

D66 is bezorgd en terughoudend over het project Boscherwaarden. Met name de aanhoudende berichten over vervuilde slibstort en slechte controles baren D66 grote zorgen. D66 heeft ernstige twijfels gekregen over de haalbaarheid van dit project.

Wat wil D66 bereiken?

Groene en duurzame leefomgeving

- We willen dat de openbare ruimte groen wordt, tenzij verharding noodzakelijk is. Nu is dat vaak nog andersom. De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Groen maakt gelukkig, en is nodig om hittestress te voorkomen en wateroverlast te beperken.
- De gemeente stimuleert grondeigenaren om zo veel mogelijk grond onverhard te laten. D66 wil onderzoeken wat het beste werkt om grondeigenaren te verleiden om hun grond groen en klimaatadaptief in te richten, bijvoorbeeld met subsidie.

Klimaatadaptieve leefomgeving

- We willen dat de gemeente de aanleg van groene daken subsidieert. Daarmee zorgen we voor een betere waterberging bij grote regenval, en voorkomen we wateroverlast.
- D66 wil dat de gemeente de openbare ruimte klimaatadaptief inricht. In nieuwe wijken is dat een eis, in bestaande wijken willen we dat klimaatadaptatie wordt meegenomen bij vervanging van de straatinrichting en op andere logische momenten.

Energie

- D66 wil flink inzetten op energiebesparing bij woningen en bedrijven. De gemeente moet subsidies voor het vergroenen en isoleren van woningen en kantoren uitbreiden, zodat de totale energiebehoefte van de gemeente afneemt.
- D66 is voorstander van het opwekken van duurzame energie in de gemeente Wijk bij Duurstede. Denk aan zonne-energie of andere innovatieve vormen van energieopwekking. We willen dat de gemeente daaraan meewerkt en ruimte maakt voor energieopwekking.
- We zien slechts beperkte ruimte voor windmolens op het grondgebied van onze gemeente. Alleen in de buurt van het Amsterdam-Rijnkanaal zijn er mogelijkheden. D66 vindt het belangrijk dat inwoners geen grote overlast hebben van windmolens.

Op weg naar een bereikbaar Wijk bij Duurstede

We gaan vaak op pad: van huis naar school, werk of sportclub. D66 maakt zich sterk voor een goed bereikbare gemeente, met speciale aandacht voor de veiligheid van de meest kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers, en voor duurzaamheid.

Wat vindt D66?

STOP

Bij het inrichten van nieuwe straten en wijken wil D66 het STOP-principe hanteren. Dit gaat ervan uit dat Stappen (voetgangers) de belangrijkste vorm van mobiliteit is, daarna volgt Trappen (fietsers), dan volgt Openbaar vervoer en ten slotte de Personenauto.

Betere fietsvoorzieningen

D66 wil investeren in betere en veiligere infrastructuur en fietsvoorzieningen. Dit doen we bijvoorbeeld door nieuwe fietsroutes aan te leggen en bestaande te verbeteren. Ook gaat het om fietsvoorzieningen de meest brede zin van het woord, zoals fietsenstallingen en oplaadpunten voor elektrische fietsen.

Veilig op de fiets

D66 plaatst de fiets nadrukkelijk in de spotlights. We pleiten voor aparte fietspaden. Is dat niet mogelijk, dan in elk geval fietssuggestiestroken met rood asfalt. De fiets in de hoofdrol, de auto te gast. Naar Houtens voorbeeld. Wij willen de Lekdijk auto- en motorluw maken, zodat fietsen veilig een aangenaam wordt. Ook pleit D66 voor een aparte fietsroute naar recreatiegebied De Gravenbol.

Fietsen stimuleren

Met een pakket maatregelen wil D66 fietsen stimuleren. Essentieel is dat de maatregelen een continu karakter hebben, met elkaar samenhangen en dat er een eenduidige regie en communicatie is.

- **Fietsbezit** | Iedereen in de gemeente Wijk bij Duurstede moet een fiets kunnen gebruiken. Dat geldt ook voor (kinderen van) gezinnen met een laag inkomen en voor nieuwkomers. Projecten die het fietsbezit bevorderen, worden gesteund.
- **Fietservaring** | De fietsroutes naar scholen moeten veilig zijn. Het wegbrengen met de auto wordt ontmoedigd.
- **Fietsactiviteiten** | Fietscursussen, ook voor ouderen op e-bikes.
- **Fietsdag** | Een jaarlijkse Wijkse fietsdag om samen het fietsgeluk te vieren. Daarbij staan afwisselend verschillende categorieën van fietsers centraal, zoals fietsende kinderen en jeugd, ouderen, woon-werk fietsers, sportieve fietsers en recreatieve fietsers.
- **Fietsen naar het werk** | D66 wil dat de gemeente haar werknemers stimuleert om op de fiets naar het werk te gaan, omdat ze graag gezonde en vitale mensen zien. Vermoedelijk inspireert dit andere werkgevers om dit voorbeeld te volgen. Werkgevers kunnen ook overwegen korting te geven op aanschaf van een fiets en een bedrijfslidmaatschap van de Fietsersbond aan te bieden.

Openbaar vervoer

De OV-verbinding met Utrecht is essentieel. Helaas is er geen directe busverbinding met Houten, terwijl daar wel voorzieningen zijn. D66 pleit voor:

- Een verbinding met treinstation Houten.
- Het opwaarderen van de spoorbrug bij Culemborg voor fietsers, zodat onze jongeren ook aan de andere kant van de rivier beter scholen kunnen bereiken.

Ondergronds parkeren

Al eerder brak D66 een lans voor ondergronds parkeren. We zijn een groot voorstander hiervan.

Elektrische auto's

Om de overstap van auto's met fossiele brandstof naar elektrische auto's te stimuleren, wil D66 dat de gemeente meewerkt aan de bijbehorende voorzieningen. Zo willen we dat aanvragen voor een laadpaal ruimhartig gefaciliteerd worden.

Wat wil D66 bereiken?

Veilig op de fiets

- D66 wil bij het ontwerpen van nieuwe straten en wijken een prioritering in verkeersdeelnemers aanbrengen: eerst voetgangers, dan fietsen, dan openbaar vervoer en dan pas autoverkeer. Zo maken we aantrekkelijke loop- en fietsroutes, en stimuleren we inwoners en bezoekers om te lopen, te fietsen of te reizen met het openbaar vervoer.

Veilig op de fiets

- De fiets in de hoofdrol, de auto te gast. Dat betekent aparte fietspaden waar mogelijk, en anders fietssuggestiestroken met rood asfalt.
- Veilige fietsroutes naar de scholen.
- Een veilige fietsroute naar recreatiegebied De Gravenbol.

Elektrische auto's

- Om de overstap naar elektrische auto's te stimuleren, wil D66 dat de gemeente aanvragen voor laadpalen faciliteert.

Onderwijs: optimale kansen voor iedereen

D66 draagt het onderwijs een warm hart toe. Onderwijs is de ruggengraat van de samenleving en motor van persoonlijke ontwikkeling, kansengelijkheid en economische groei. Ook is de school een belangrijke oefenplek voor het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden. D66 blijft zich hard maken voor het beste onderwijs in gezonde, energieneutrale gebouwen, met gelijke kansen voor iedereen.

Wat vindt D66?

Een leven lang leren

Onderwijs geeft kinderen én volwassenen kansen. De gemeente kan een mooie impuls geven aan een leven lang leren: lang leve leren! Iedereen verdient een eerlijke kans om te leren. Onderwijs is een belangrijke weg uit werkloosheid en daarmee een belangrijke factor voor re-integratie. D66 wil dat de gemeente zich inzet voor omscholing of bijscholing om nieuw werk te vinden. Ook wil D66 werken aan basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven, rekenen en werken met de computer, zodat mensen zichzelf kunnen redden en kunnen meedoen aan de samenleving. Iedereen (digi)taal vaardig, daar gaan we voor.

Voorschool

D66 wil ontwikkelachterstanden voorkomen en ervoor zorgen dat alle kinderen een eerlijke start maken op de basisschool. Met een voorschool voor de leeftijdsgroep 0 -4 jaar kunnen kinderen samen opgroeien en is er al op jonge leeftijd oog voor de ontwikkeling. D66 vindt dat de kinderopvang en de voorschool bij elkaar horen, zodat alle kinderen toegang hebben tot voorschoolse educatie en samen opgroeien.

Gezonde en energieneutrale schoolgebouwen

D66 wil gezonde en energieneutrale schoolgebouwen. Een schoolgebouw moet in dienst staan van kwalitatief goed onderwijs, aansluiten bij de - gewenste - onderwijsvisie en ruimte bieden aan inclusief onderwijs. Het is belangrijk dat er voldoende ruimte is om leerlingen met specifieke zorg goed te kunnen ondersteunen. D66 zet zich volop in voor nieuwbouw voor een brede school of integraal kindcentrum in De Heul. Wat D66 betreft, had deze school er al (lang) mogen staan. D66 zet zich volop in voor toekomstgerichte, flexibele en multifunctionele basisscholen en kindcentra, liefst volgens het Brede School- of Integraal Kind Centrum (IKC)-concept. De basis daarvoor is een uitgewerkt en volwaardig Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor alle scholen. D66 wil dat dit IHP zo snel mogelijk wordt ontwikkeld. Topprioriteit is verder dat er voldoende geld voor onderwijshuisvesting in de gemeentebegroting wordt opgenomen. Voor D66 is het onverteerbaar dat de nieuwe huisvesting van scholen in De Heul in Wijk bij Duurstede zo lang op zich laat wachten. D66 is voorstander van gerichte maatregelen om nieuwbouw versneld te realiseren, zoals het inzetten van een taskforce.

Uitdagende en groene schoolpleinen

Ook zijn we voorstander van klimaatadaptieve, uitdagende en groene schoolpleinen. Het schoolplein wordt een verlengstuk van het klaslokaal, draagt bij aan een beter klimaat en nodigt uit tot bewegen.

Gelijke kansen

D66 streeft naar een inclusievere samenleving, een samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen. Onderwijs is de basis en de belangrijkste voorwaarde voor gelijke kansen en het maximaal ontwikkelen van talenten, ongeacht afkomst, achtergrond, geloof, gender of seksuele voorkeur. Bij inclusief onderwijs spelen, werken en leren kinderen met verschillende achtergronden en met én zonder beperkingen samen. De school zorgt voor een les- en ondersteuningsaanbod dat past bij ieder kind. Dat betekent denken in mogelijkheden en ondersteuning op maat.

We willen dat nieuwkomers snel goed onderwijs kunnen volgen. Passende ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben, zoals hoogbegaafde kinderen en kinderen met autisme en/of ADHD, moet toegankelijk en beschikbaar zijn.

De weg daarnaartoe begint bij het opstellen van een heldere onderwijsvisie en -agenda met meetbare doelstellingen. Om aan een duurzame en integrale onderwijsagenda te werken, willen we onderzoeken of aansluiting bij de [Gelijke Kansen Alliantie \(GKA\)](#) een meerwaarde biedt.

Nieuwbouw brede school/integraal kindcentrum

D66 streeft naar integrale kindcentra: één plek waar alle voorzieningen voor de ontwikkeling van het kind aanwezig zijn. Voorzieningen zoals basisschool, voorschool, kinderdagverblijf, (school)bibliotheek en zorg. Een kindcentrum is een veilige, inspirerende en leerzame plek voor kinderen van 0 - 12 of eventueel 0 – 18 jaar. D66 wil een intensieve samenwerking tussen onderwijs, jeugdzorg en schoolmaatschappelijk werk. Door nauwe samenwerking en korte lijntjes wordt de zorgstructuur rond het kind versterkt. Heldere afspraken over ieders verantwoordelijkheid, rol en mandaat zijn cruciaal.

Digitale vaardigheden

D66 wil dat ieder kind en iedere volwassene kan beschikken over een computer, laptop of tablet. De gemeente zet zich, samen met scholen en bibliotheken, in voor het versterken van digitale vaardigheden van kinderen én volwassenen. D66 wil dat er aandacht wordt besteed aan zowel de enorme kansen die de technologie biedt, als de risico's, zoals fraude, virussen, sexting en phishing.

Nee tegen pesten

D66 stimuleert initiatieven tegen pesten en wil actief beleid voeren gericht op het voorkomen van pesten of ander ongewenst gedrag. Een school dient voor zowel leerkrachten als leerlingen veilig te zijn.

D66 tekende het regenboogstembusakkoord en ging voorop in het bestrijden van elke vorm van ongelijkheid. In de nieuwe bestuursperiode 2022-2026 gaat hier nog een schepje bovenop. Projecten gericht op het bevorderen van gelijkwaardigheid worden ondersteund. De gemeente wil weten dat het een inclusieve werkgever is en draagt dit ook uit in daad en raad.

Omscholing

Door de corona-crisis zijn veel banen verdwenen. Ook zijn er sectoren met grote personeelstekorten, zoals de zorg, het onderwijs en veel technische sectoren. Wij pleiten ervoor om in regionaal verband (U10) een

omscholingsfonds van de grond te krijgen, om zo bewoners te ondersteunen in hun omscholing naar een nieuw vakgebied.

Inburgering en integratie

De gemeente moet ervoor zorgen dat alle nieuwkomers zo snel mogelijk inburgeren. Dat begint bij de taal leren, en meedoen met de samenleving via school, sport en het verenigingsleven. De nieuwe [Wet Inburgering](#) is op 1 januari 2022 in werking getreden. D66 is blij met de grotere rol van de gemeente bij de inburgering van haar bewoners. Wat ons betreft wordt die rol dan ook met beiden handen opgepakt. D66 vindt het normaal dat de gemeente zijn aandeel levert bij de opvang en huisvesting van statushouders.

Wat wil D66 bereiken?

Onderwijs

- D66 wil nieuwbouw voor een brede school of integraal kindcentrum. Wij pleiten voor een goed geventileerd, multifunctioneel, energieneutraal (ENG) gebouw, dat geschikt is voor de gewenste onderwijsvisie. Wij maken ons sterk voor het combineren van onderwijs met andere voorzieningen, zoals kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, voorschool, (school)bibliotheek, mediatheek, (school)maatschappelijk werk en jeugdzorg.
- D66 wil experimenteren met een school voor 0 tot 12 jaar of 0 tot 18 jaar, waarbij kinderdagverblijf, voorschool, basisschool en eventueel middelbare school worden gecombineerd. Het doel is om deze kindvoorzieningen beter op elkaar aan te sluiten en de kwaliteit van het onderwijs in onze gemeente te verbeteren.
- De voorschool moet voor alle kinderen tussen 2,5 en 4 jaar toegankelijk zijn, zodat kinderen samen leren en spelen.
- D66 stimuleert initiatieven tegen pesten. Een school moet veilig zijn.
- D66 stimuleert een rookvrije generatie.
- D66 doet een schepje boven op het regenboogstembusakkoord. We ondersteunen nadrukkelijk projecten gericht op het bevorderen van gelijkwaardigheid.
- De bibliotheek moet toegankelijk blijven voor alle bewoners. De bibliotheek is een plek om een leven lang te leren: boeken lenen, digitale vaardigheden verbeteren en elkaar ontmoeten.
- Een regionaal omscholingsfonds, zodat iedereen aan het werk kan in sectoren waar vraag is naar nieuwe medewerkers.

Inburgering

- D66 wil dat mensen zo snel mogelijk inburgeren. Daarmee vergroten we de kansen voor nieuwkomers, en voorkomen we dat nieuwkomers langdurig aangewezen zijn op de overheid. Inburgeren begint bij de taal leren en verbinding maken met de samenleving via school, sport en het verenigingsleven.
- Tijdens het hele inburgeringstraject zoveel mogelijk integraal werken, zonder schotten. Zo zorgen we voor duidelijkheid en overzicht, en voorkomen we dat de nieuwkomer verdwaalt in een woud van regeltjes, procedures en verschillende contactpersonen.
- D66 wil een klankbordgroep instellen, die bestaat uit inburgeraars en oud-inburgeraars. Zij kunnen gesprekspartner voor de gemeente en haar partners zijn om het inburgeringstraject continu te monitoren en verbeteren.

Aan het werk, met menselijke maat

Iedereen die dat kan, is aan het werk. We willen een samenleving waarin iedereen meedoet. Maar als het even tegenzit, laten we niemand vallen. De menselijke maat en vertrouwen in de mens en in de overheid zijn belangrijke uitgangspunten. Gelukkig zijn er in Wijk bij Duurstede relatief veel mensen aan het werk, maar dat betekent niet dat de gemeente stil moet zitten.

Wat vindt D66?

Vertrouwen in de mens en de overheid

Het kernwoord is vertrouwen. Vertrouwen van inwoners dat ze om hun mening worden gevraagd. De taak van de gemeente is om goed te luisteren. Dat betekent niet dat de gemeente altijd moet doen wat bewoners zeggen, maar wel dat er goed gekeken moet worden naar zorgen, wensen en verwachtingen. Omgekeerd moeten inwoners ook vertrouwen op een professionele gemeente.

Veel gemeenten zetten [algoritmes](#) in om met data van bewoners fraude met uitkeringen op te sporen. Omdat D66 uitgaat van vertrouwen, willen we niet dat de gemeente met algoritmes bijstandsfraude opspoot. Dat schaadt de privacy, en leidt vaak tot onwenselijke resultaten, zoals de toeslagenaffaire.

Beschut werk

D66 is warm voorstander van beschut werk. Iedereen, dus ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, heeft recht op zelfontplooiing en talentontwikkeling. De menselijke maat staat ook nu voorop. Met oog voor de persoon wordt bekeken wat hij of zij wél kan en welke functie/omgeving past.

Naar betaald werk

Als bewoners hun baan kwijtraken, ondersteunen wij hen op weg naar ander betaald werk. Maatwerk staat voor D66 voorop. Net als kwaliteit boven snelheid. We willen dat onze bewoners aan de slag gaan met een baan die bij hen past, waar zij zich fijn voelen en waaruit een duurzame werkrelatie voortkomt. Om maatwerk zo goed mogelijk te realiseren, organiseren we reïntegratietrajecten zo dicht mogelijk bij huis.

D66 wil mensen die geen werk hebben, of (tijdelijk) niet kunnen werken, de kans bieden om een zinvolle dagbesteding te vinden. Ook dat is maatwerk. Bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, beschut werk, of een stageplek.

Kansengelijkheid en emancipatie

Nog altijd hebben geslacht en gender invloed op kansen. Daarom zet D66 vol in op kansengelijkheid en emancipatie. De gemeente moet als werkgever het goede voorbeeld geven en voorop lopen als inclusief werkgever, onder andere door:

- In vacatures nadrukkelijk te vermelden dat kwaliteiten voor de gemeente als werkgever belangrijk zijn, niet van wie je houdt, waar je bent geboren, wat je gelooft, hoe oud of jong je bent en of je een man of een vrouw bent.
- Anoniem solliciteren mogelijk te maken.

- Bij gelijke geschiktheid voor een persoon te kiezen, die een achterstand heeft op de reguliere arbeidsmarkt.
- Als gemeentelijk management en bestuur aandacht te besteden aan sturen op inclusiviteit.
- Met partijen zoals BIGA en Wijkse werkplaats afspraken te maken of te herbevestigen om mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt kansen te bieden, bijvoorbeeld bij de nieuwe gemeentewerf. Het P-budget kan hiervoor benut worden.

Smalle beurs

D66 is voor ruimhartige hulp aan (financieel) kwetsbare mensen en/of hun kinderen. We strijden voor gelijke kansen voor iedereen en willen niet dat financieel gebrek uitsluiting betekent. D66 wil extra aandacht en geld voor mensen met een smalle beurs, in het bijzonder voor:

- Kinderen met mantelzorgtaken voor de (groot)ouders.
- Chronisch zieken en mensen die vanwege ernstige gezondheidsklachten langdurig zijn aangewezen op een bijstandsuitkering.
- Ouderen met een smalle beurs, die met alleen een AOW-uitkering moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen.
- ZZP'ers die onder het bestaansminimum terechtkomen, bijvoorbeeld door een 'omscholingsfonds' om werknemers in kwetsbare sectoren en ZZP'ers te helpen bij een switch.

D66 wil dat school, sport en cultuur toegankelijk zijn voor iedereen, in het bijzonder kinderen en jongeren. Ook met een smalle beurs moet iedereen mee kunnen doen aan onze samenleving. Om die reden pleiten wij voor een tablet, laptop of computer voor elk kind.

Sneller uit de schulden

Problematische schulden en geldgebrek zorgen voor onzekerheid en stress. D66 wil daarom mensen helpen bij het aanpakken én voorkomen van schulden. Deze hulp is gebaseerd op vertrouwen en op het menswaardig en zo efficiënt mogelijk helpen van mensen in financiële nood. Het is belangrijk om nadrukkelijk te kijken naar de samenhang tussen werkloosheid, schulden, gezondheid en gezinssituatie. Kortom: een integrale benadering.

D66 is voorstander van budgetbeheer als optie naast het zwaardere bewindvoeringstraject. Een budgetbeheerder begeleidt de cliënt tijdelijk, houdt de vaste kosten in, en maakt van het restant wekelijks leefgeld over naar de cliënt. Zo krijgt de cliënt meer regie over het eigen geld.

Wat wil D66 bereiken?

Smalle beurs

- D66 wil dat school, sport en cultuur toegankelijk zijn voor mensen met een laag inkomen.

Aan het werk

- We willen dat mensen die (tijdelijk) niet werken, de kans krijgen om een zinvolle dagbesteding te vinden, zoals vrijwilligerswerk, stage of beschut werk.
- De gemeente moet beschut werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij zichzelf verder kunnen ontwikkelen. We kijken naar wat iemand wél kan.

Fraudebestrijding en schuldhulpverlening

- D66 wil dat de gemeente geen algoritmes inzet voor het opsporen van fraude met uitkeringen. Bij deze methode van fraudeopsporing ligt het risico van discriminatie op de loer. De gemeente kan wel steekproeven of controles uitvoeren.
- De gemeente moet schuldhulpverlening zo veel mogelijk integraal organiseren, zodat we mensen en bedrijven écht helpen om hun (financiële) leven weer op de rit te krijgen.

Gezond samenleven in Wijk bij Duurstede

Je eigen gezondheid en de gezondheid van de mensen om je heen is belangrijk. D66 wil inzetten op een gezond leven. Vanaf jonge leeftijd, want ieder kind verdient de best mogelijke start. Maar ook als jongere, of wanneer je in de herfst van je leven bent. Een gezond leven betekent niet alleen goede hulp als je ziek bent: net zo belangrijk is het voorkomen van fysieke en mentale problemen.

Wat vindt D66?

Gezondheid als voorwaarde om te kunnen meedoen

Iedereen moet zich optimaal kunnen ontwikkelen, het beste uit het leven kunnen halen en kunnen meedoen in de maatschappij. Gezondheid is dan een belangrijke voorwaarde. We gaan uit van de gehele levenscyclus, van de eerste 1.000 dagen tot en met gevorderde leeftijd.

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. Het consultatiebureau, de voorschool: allemaal voorzieningen die bijdragen aan de beste start voor het kind.

Voorkomen is beter dan genezen

Een gezonde leefstijl, een veilige omgeving om op te groeien en mentale weerbaarheid kunnen veel fysieke en mentale problemen voorkomen. Voor de jeugd dragen een sterke jeugdgezondheidszorg, gezonde kinderopvang en gezonde scholen hieraan bij. Voor oudere generaties zijn activiteiten zoals in beweging blijven en valpreventie heel belangrijk. Ook een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, kan bijdragen aan een gezonde leefstijl.

Zwemmen, fietsen, wandelen

D66 wil nog steeds een volwaardige zwemvoorziening in (of in de omgeving van) de gemeente Wijk bij Duurstede. Bewegen stimuleren we ook door in te zetten op fiets- en wandelvoorzieningen.

Rookvrije generatie

D66 stimuleert een rookvrije generatie. We willen dat het beleid van de gemeente gericht is op het tegengaan van roken.

Juiste zorg op juiste moment

Tijdige, passende zorg is belangrijk. Bij het ontbreken daarvan kunnen problemen verergeren. Dat geldt zowel voor fysieke als psychische problematiek. Even niet kunnen meedoen betekent ook dat iemand zich niet optimaal kan ontwikkelen. D66 zet zich in voor zo min mogelijk papierwerk, focus op maatwerk en het verkorten van wachtlijsten.

Een betekenisvol leven staat centraal

We gaan uit van positieve gezondheid waarbij niet de ziekte, maar een betekenisvol leven centraal staat. Positieve gezondheid is een brede kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Het gaat niet om wat iemand niet meer kan, maar juist om wat iemand wél kan, belangrijk vindt en eventueel wil veranderen.

We vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen

Mensen zijn creatief en vinden vaak zelf oplossingen. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en we vinden het belangrijk dat de overheid hierin aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen, is belangrijker dan wat de overheid voor hen kan doen.

Wat wil D66 bereiken?

De mens centraal

- De mens staat centraal, in plaats van regels. Dat betekent dat we zorgen dat er in alle regelgeving ruimte is voor maatwerk en bijzondere situaties. We willen dat de gemeente niet de letter van de regels volgt, maar de bedoeling.

De juiste zorg op het juiste moment

- Voorkomen is beter dan genezen: we zetten in op preventie. Belangrijk om mensen tijdig weer op weg te helpen en/of ziekten en klachten te voorkomen. Als inwoners toch zorg nodig hebben, moet die zorg zo snel mogelijk beschikbaar zijn.
- Toegankelijke zorg en ondersteuning. De gemeente moet helder communiceren, zodat het voor iedereen begrijpelijk is wat ze voor de inwoners kan betekenen. Ook moet de gemeente haar beleid en regels zo eenvoudig mogelijk houden.
- De juiste deskundigheid moet beschikbaar zijn, zowel professioneel als ervaringsdeskundigheid. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld complexe gezondheidsproblemen en combinaties van aandoeningen.

Zwemmen, fietsen, wandelen

- D66 wil een volwaardige zwemvoorziening in of bij de gemeente Wijk bij Duurstede. Bewegen stimuleren wij ook door in te zetten op fiets- en wandelvoorzieningen.

Eenzaamheid

- D66 zet zich in om eenzaamheid te (h)erkennen aan te pakken. Wij steunen initiatieven zoals Verbonden Buurt en staan positief tegenover bijvoorbeeld het creëren van ontmoetingsplekken.

Senioren

- D66 wil meer mogelijkheden om kleiner of gemeenschappelijk te wonen.
- D66 pleit voor voldoende opvang en ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
- D66 pleit verder voor goede verlichting, meer bankjes, veilige trottoirs en fietspaden, en voldoende openbare toiletten.

Ruimte voor verenigingen, bedrijven en initiatieven

D66 gelooft in de kracht van de samenleving. De kracht van inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) initiatieven. Door hen vrij te laten en zoveel mogelijk ruimte te bieden, benutten we als samenleving hun inzet, creativiteit en kwaliteiten optimaal. We willen een overheid die inwoners en ondernemers zo min mogelijk belemmert en zoveel mogelijk ondersteunt. Zo zorgen we voor een vitale en gezonde lokale economie en benutten we de maatschappelijke en sociale slagkracht van sterke lokale initiatieven.

Wat vindt D66?

Versterken contact tussen ondernemers, scholen en organisaties

We willen de contacten tussen ondernemers, scholen en (maatschappelijke) organisaties verbeteren. Om de samenwerking te bevorderen en meer kansen te bieden aan goede initiatieven vanuit de samenleving.

D66 wil daarnaast meer geld uittrekken voor het jongerenwerk. Het jongerenwerk levert inmiddels mooie resultaten op, maar met een grotere bijdrage van de gemeente kan de impact verder worden vergroot.

Een sterk verenigingsleven: sport en cultuur

Sporten is gezond voor je lichaam, cultuur is gezond voor de geest. D66 wil ruimte voor sport en cultuur in onze gemeente. D66 wil de sport- en cultuurverenigingen waar mogelijk ondersteunen met lagere huurtarieven en bij het professionaliseren. Sport of culturele activiteiten in verenigingsverband zorgt namelijk ook voor verbinding en ontmoeting tussen allerlei mensen.

Corona heeft veel invloed gehad op sport en cultuur. Hoewel het ergste achter de rug lijkt, blijven we als gemeente scherp in de gaten houden wat de corona-crisis voor gevolgen heeft (gehad) voor onze sportverenigingen en culturele instellingen. Zodat waar nodig en passend, ondersteuning kan worden geboden.

Ruimte om te ondernemen

We geven ondernemers zoveel mogelijk ruimte om te doen waar zij goed in zijn: ondernemen. Dit betekent dat we regels en vergunningen actualiseren en minimaliseren. We zorgen ervoor dat procedures zo snel, simpel en goedkoop mogelijk te doorlopen zijn. De gemeente betaald zijn rekeningen op tijd. We blijven als gemeente constant in contact met koepelverenigingen en individuele ondernemers om te ontdekken waar knelpunten zitten.

Bruisende binnenstad

D66 wil de in 2018 ingevoerde zondagsopenstelling van winkels op de huidige manier handhaven en beslist niet terugdraaien. We willen dagjesmensen en toeristen langer vasthouden en ook de eigen inwoners verleiden lokaal te winkelen en verblijven.

Sport en horeca: een unieke combinatie

Het versterken van de combinatie sport en horeca kan een middel zijn om de leefbaarheid in onze gemeente te vergroten. Dit kan bijvoorbeeld door gezamenlijke evenementen te organiseren. In Langbroek, Cothen en Wijk bij Duurstede mag wat te doen zijn.

Duurzame bedrijven

Ook het bedrijfsleven moet verduurzamen. D66 wil dat de gemeente het verduurzamen van ondernemingen actief stimuleert. Dit kan bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met ondernemers en verduurzaming te subsidiëren. D66 wil inzetten op lokaal produceren, consumeren en ondernemen. Hiermee dringen we de uitstoot van vervuilende stoffen in de productieketen en door woon-werkverkeer terug.

Initiatieven van inwoners

We zijn trots op inwonersinitiatieven en ondersteunen deze waar mogelijk. Zeker initiatieven die een meerwaarde voor de samenleving hebben. We zetten in op een optimale samenwerking en benutten de kwaliteiten en energie van inwoners volop. Zeker in de beginfase van een initiatief kan de gemeente het verschil maken. Als een initiatief volwassen wordt, kan de gemeente langzaam weer loslaten.

Wat wil D66 bereiken?

Jongeren, sport en cultuur

- Het percentage mensen dat elke dag minimaal 30 minuten beweegt, moet omhoog naar ten minste 60%. De gemeente moet zich daarvoor inspannen.
- De tarieven van sport- en cultuuraccommodaties moeten omlaag, in eerste instantie voor nieuw aanbod.
- D66 wil meer geld uittrekken voor het jongerenwerk in de gemeente Wijk bij Duurstede.

Ruimte om te ondernemen

- D66 wil dat de gemeente de regels voor ondernemers vereenvoudigt en waar mogelijk samenvoegt, zodat ondernemers snel weten waar ze aan toe zijn en waaraan ze moeten voldoen.
- De gemeente moet actief het verduurzamen van ondernemingen stimuleren. De gemeente moet daarvoor het gesprek voeren met ondernemingen en waar nodig subsidies aanbieden.
- De gemeente moet geld zoveel mogelijk lokaal uitgeven, om zo onze lokale economie te steunen en milieuvervuiling tegen te gaan. Het OndernemersFonds kan een belangrijke brugfunctie vervullen en initiatieven ondersteunen die leiden tot een beter woon-, werk- en leefklimaat.

Initiatieven van inwoners

- De gemeente moet initiatieven van inwoners zo veel mogelijk ondersteunen, zodat meedoen en samenwerken lonen.
- D66 wil dat de gemeente huisvesting biedt aan initiatieven die van aantoonbare meerwaarde zijn voor onze kernen.

Een veilig Wijk bij Duurstede

Veiligheid is een breed thema. Een scheefliggende stoeptegels kan onveilig zijn. Je kunt je als transgender niet veilig voelen. Er kan drugs verhandeld worden in jouw straat. Als mens wil je veilig zijn. D66 wil dat je veilig bent in Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede, zodat je écht vrij kan zijn.

Wat vindt D66?

Veiligheid en vrijheid in evenwicht

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een prettig leven. Veiligheid zorgt voor vrijheid. Deze twee waarden kunnen elkaar in evenwicht houden. D66 hecht veel waarde aan dat evenwicht. Denk bijvoorbeeld aan een winkelcentrum vol met camera's die beeld en geluid opnemen. Dat kan ervoor zorgen dat mensen daar meer op hun gedrag gaan letten. Dat is positief als iemand bedenkt toch maar niet in een boze bui zijn fiets tegen een winkelruit te gooien. Maar het kan ook negatief uitpakken als mensen een discussie over politieke voorkeuren niet durven voeren in de buurt van zo'n camera. Het is belangrijk dat we altijd kritisch kijken naar maatregelen die de veiligheid vergroten en de vrijheid beperken door bijvoorbeeld privacy aan te tasten. Wij willen dat maatregelen altijd tijdelijk, doelgericht en proportioneel zijn.

Jezelf kunnen zijn

D66 vindt dat iedereen zich veilig moet voelen in onze gemeente. Ongeacht gender, afkomst, uiterlijk, geloof, seksuele gerichtheid, enzovoort. In onze gemeente is er ruimte voor LHBTI+-personen en inwoners van elke geloofs- of levensovertuiging en etniciteit. Wij bevorderen ontmoetingen tussen verschillende groepen. In tijden van toenemende maatschappelijke spanningen is het belangrijk in gesprek te blijven en naar elkaar te luisteren. Acceptatie moet altijd van twee kanten komen. Wij trekken de grens zodra geloof de vrijheid van anderen bedreigt of beperkt. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme, moslim- of christenhaat is in onze gemeente geen plaats.

Criminaliteit: inzetten op preventie

Elk misdrijf is er één te veel. Actief beleid samen met partners is nodig om de criminaliteit laag te houden en verder te verlagen. D66 wil dat wijkagenten, gemeente en welzijnswerkers in iedere buurt zichtbaar en vindbaar zijn.

Bij het tegengaan van criminaliteit is preventie de basis. Dit begint in het onderwijs, door het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en het investeren in jongeren die van het rechte pad af dreigen te raken. Kansen op de arbeidsmarkt, schulden voorkomen en discriminatie tegengaan zijn hierbij belangrijk. Effectieve preventie vraagt om goede samenwerking tussen gemeentelijke diensten, politie, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen en private initiatieven.

Ondermijning

Een belangrijke ontwikkeling in de criminaliteit is ondermijning: de onderwereld maakt gebruik van de faciliteiten van de bovenwereld. Bijvoorbeeld een boer met financiële problemen die zijn schuur verhuurt aan

criminelen die daar drugs opslaan. Of een horecabedrijf dat wordt gebruikt om crimineel geld wit te wassen. Dat is ondermijning.

Veiligheid door onderhoud van de openbare ruimte

Een gemeente met schone straten, zonder kapot straatmeubilair en met werkende straatlantaarns kent minder criminaliteit en overlast. D66 wil dat de gemeente de openbare ruimte netjes houdt, bij overlast snel reageert en goede voorlichting geeft over hoe je zelf de veiligheid kunt vergroten. Veiligheid is ook een verantwoordelijkheid van mensen onderling. Wanneer zij in het openbaar met elkaar omgaan, stellen ze normen. Onderlinge sociale verbanden zijn daarom de belangrijkste voorwaarde voor het scheppen van een veilige buurt of straat.

Veilig verkeer

D66 wil dat inwoners zich veilig voelen in het verkeer. Bij het bouwen van nieuwe wijken, zoals De Geer 3, gaan we uit van fietsers en voetgangers. Als meest kwetsbare verkeersdeelnemers staat hun veiligheid voorop. Bovendien stimuleren we fietsen en lopen: goed voor ons milieu en hun gezondheid. Auto's weren we uit woonstraten, onveilige verkeerssituatie pakken we aan.

Door onze gemeente lopen vaarwegen waarover allerlei zaken vervoerd worden. D66 hecht er veel waarde aan om als gemeente samen met de Veiligheidsregio Utrecht voorbereid te zijn op eventuele problemen. Dat betekent dat we in geval van een calamiteit snel weten wat er vervoerd is. En dat de gemeente en de Veiligheidsregio Utrecht weten wat ze moeten doen.

Wat wil D66 bereiken?

- D66 vindt het belangrijk dat je jezelf kunt zijn. De gemeente moet zich daarom voluit inzetten om (het gevoel van) veiligheid van LHBTI+-personen en inwoners van elke geloofs- of levensovertuiging, etniciteit, geslacht en leeftijd, te verbeteren.
- Criminaliteit voorkomen is effectiever dan genezen. Daarom zetten we in op goed onderwijs, jeugdzorg en begeleiding van jongeren die van het rechte pad af raken.
- Goed onderhoud van openbare ruimte leidt tot minder criminaliteit. Daarom vindt D66 dat de gemeente daarop vol moet inzetten.
- We willen de overheid, bedrijven en burgers helpen weerbaar te zijn. Voor de gemeente betekent dit bijvoorbeeld dat zij goed kijkt naar wie waarvoor een vergunning krijgt. Of dat zij die boer met financiële problemen stimuleren het te melden als een crimineel de schuur wil huren.
- D66 wil inzetten op veilig fietsen en lopen. De auto moet daarom geweerd worden uit woonstraten. In nieuwe wijken bouwen we voor de fietser en voetganger.
- Ook in de buurt van de vaarwegen moet je veilig kunnen wonen en werken. D66 wil dat de gemeente via de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aandacht vraagt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal.

Toegankelijke lokale democratie

D66 staat voor nieuw leiderschap. Een open bestuurscultuur, een toegankelijke lokale democratie. We willen dat de gemeente haar inwoners serieus neemt, de belangen van alle belanghebbenden transparant afweegt, en keuzes maakt die goed zijn voor de toekomst van mensen. We vinden het belangrijk dat de gemeenteraad het college van B&W kritisch controleert, voorstellen aanpast of zelf met initiatieven komt, en zo nodig het gemeentebestuur ter verantwoording roept.

Wat vindt D66?

Tegengeluid

Inspraak en participatie staat voor D66 centraal. Het is belangrijk dat de gemeenteraad in contact staat met inwoners, verenigingen, bedrijven en andere organisaties. Tegengeluid is van belang voor een goede afweging van alle belangen. Tegelijkertijd kan de gemeente niet altijd tegemoet komen aan alle belangen. Het is belangrijk dat de gemeente dan goed uitlegt waarom de keuze toch is gemaakt.

Invloed van bewoners

D66 vindt het belangrijk dat de gemeente inwoners serieus neemt, en hen betreft bij het maken van keuzes. De invloed van inwoners verschilt per project of thema, en is maatwerk. Wel hanteert D66 altijd de volgende uitgangspunten:

- De gemeentelijke organisatie en de gemeenteraad moeten bereikbaar en toegankelijk zijn voor inwoners en andere belanghebbenden. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de belangen van inwoners en andere belanghebbenden serieus te nemen.
- De gemeente geeft altijd vooraf heldere kaders: waarop kun je als bewoner of belanghebbende invloed uitoefenen, en wat staat al vast?
- Er ligt een wederzijdse verantwoordelijkheid bij de gemeente én inwoners en andere belanghebbenden om op een constructieve manier samen te werken en invloed uit te oefenen. Zo worden plannen beter.

We zijn voorstander van het experimenteren van verschillende vormen van participatie. Op die manier willen we ontdekken wat werkt, en wat niet. Voorbeelden zijn het inrichten van een expertpanel, loting, of een initiatievenbudget dat inwoners zelf over projecten kunnen verdelen.

D66 wil digitale participatie (webinars, vragenlijsten, discussieplatforms) blijven inzetten om plannen beter te maken. In de corona-crisis bleek de gemeente online een bredere groep mensen te bereiken.

Bij ieder voorstel van het gemeentebestuur wordt verantwoord welke invloed inwoners hebben gehad, en waarom. Dit is nu al zo, en willen we behouden.

WOB en WOO

D66 is voor een strikte toepassing van de Wet Openbaarheid Bestuur en de rechtsopvolger WOO (Wet Open Overheid). D66 is voorstander van openbaarheid. Stukken zijn uitsluitend geheim als daar een zwaarwegende

(wettelijke) reden voor is, bijvoorbeeld als de onderhandelingspositie van de gemeente door openbaarheid nadelig wordt beïnvloed.

Jongerenraad

We willen dat de gemeente jongeren serieus neemt. Vooral oudere bewoners praten en denken mee, terwijl jongeren minder vaak aan tafel zitten. Daarin willen we verandering brengen. Niet alleen over onderwerpen die specifiek over jongeren gaan, maar juist bij ieder onderwerp.

Coalitieakkoord op hoofdlijnen

D66 is voorstander van een coalitieakkoord op hoofdlijnen, of een raadsbreed programma. Daardoor blijft er voldoende ruimte voor de gemeenteraad om keuzes te maken die in het belang zijn van de inwoners. Het zorgt voor een relevant en levendig debat.

Gemeentelijke organisatie

De gemeente moet het goede voorbeeld geven met bijvoorbeeld verduurzaming, een divers personeelsbestand, vaste contracten en digitale veiligheid. Het is een grote uitdaging om krachtig ambtelijke organisatie in stand te houden tegen redelijke kosten. Voor D66 is het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Wijk bij Duurstede daarom geen voorwaarde.

Samenwerkingsverbanden

Bij het overdragen van gemeentelijke taken naar een (regionaal) samenwerkingsverband is het voor D66 essentieel dat de gemeenteraad in staat blijft om haar controlerende taak uit te oefenen. Voorbeelden van samenwerking waar de regie sterker kan, zijn de U16, GGD en de Veiligheidsregio.

Open en digitale overheid

D66 zet zich in voor een open en digitale overheid. Contact met de gemeente is geen keuze, maar meestal noodzakelijk. Daarom moet je snel en online een paspoort of subsidie kunnen aanvragen. En tijdig een reactie ontvangen.

De gemeente moet in heldere, begrijpelijke taal met bewoners en ondernemers communiceren. Iedereen moet onbelemmerd toegang hebben tot de overheid. Iedereen die moeite heeft met lezen, schrijven, mailen of internet, heeft recht op dienstverlening op maat.

D66 wil dat informatie van de gemeente standaard openbaar toegankelijk is. Beleid, regels en andere informatie over de gemeente moet op de website te vinden zijn. Alleen bij hoge uitzondering, en alleen in het belang van onze gemeente en inwoners, blijven documenten geheim. Agenda's van de wethouders en de raad moeten openbaar en toegankelijk worden.

Datagedreven sturen vindt D66 een kans om slimmere keuzes te maken, maar ook een groot risico. D66 wil voorkomen dat bewoners gediscrimineerd of gestigmatiseerd worden door datagedreven sturen. We willen dat de gemeente hiervoor spelregels vaststelt, zodat de kansen voor alle inwoners in stand blijven.

Bedrijfsvoering

De gemeentelijke organisatie moet de samenleving weerspiegelen. Diversiteit is daarom voor D66 belangrijk. Eén van de middelen die de gemeente kan inzetten is anoniem solliciteren, en het trainen van leidinggevenden om leiding te kunnen geven aan een divers team.

Wat wil D66 bereiken?

Invloed voor inwoners

- D66 zet zich in voor participatie in verschillende vormen.
- D66 wil ook digitale participatie blijven inzetten om plannen beter te maken.
- We willen dat de gemeente jongeren jongeren serieus neemt en bij de besluitvorming betreft.
- Bij complexe trajecten moet de gemeenteraad niet alleen aan het eind van de rit een besluit nemen, maar juist op het hele proces de regie hebben en pakken.

Lokale democratie

- We willen dat de gemeenteraad een sterkere, onafhankelijke rol heeft.
- Voor een sterke lokale democratie is draagvlak essentieel.
- D66 is voorstander van een coalitieakkoord op hoofdlijnen, of een raadsbreed programma.

Open en digitale overheid

- De gemeente moet in heldere, begrijpelijke taal met bewoners en ondernemers communiceren.
- D66 wil dat informatie van de gemeente openbaar toegankelijk is.
- Datagedreven sturen vindt D66 een kans om slimmere keuzes te maken, maar ook een groot risico. We willen dat de gemeente spelregels vaststelt.
- Lokale media zijn bijzonder belangrijk als controlerende macht. D66 wil dat de gemeente zich actief blijft inzetten voor onafhankelijke, lokale media.

Bedrijfsvoering

- De gemeentelijke organisatie moet de samenleving weerspiegelen. Diversiteit is daarom voor D66 belangrijk. Eén van de middelen die de gemeente kan inzetten is anoniem solliciteren, en het trainen van leidinggevenden om leiding te kunnen geven aan een divers team.
- D66 wil dat de gemeente het goede voorbeeld geeft door medewerkers zo snel mogelijk een vast contract aan te bieden.

Belastingen

- D66 wil de gemeentelijke belastingen niet verder laten stijgen dan de inflatie, tenzij het niet anders kan, of er een helder doel in beeld is.